

Hospice Veerhuis

Hoe het er kwam

Vincent van Goghstraat 1-3, 1072 KJ Amsterdam

Tekst Karin Jurgens

*In dankbare herinnering aan voorzitter Frans Weisz
die zorgde dat alles altijd goed kwam*

Voorwoord

‘Toch vreemd dat we niet precies weten hoe het Veerhuis is ontstaan’.

Deze terloopse opmerking van Hugo van Zoest, jarenlang als arts betrokken bij het Veerhuis, vormde de aanleiding tot het schrijven van dit boekje. Dat is alweer een hele tijd geleden, maar mijn afscheid leek een mooi moment om het eerdere voornemen eindelijk eens uit te voeren.

Het resultaat is een impressionistische weergave van mijn herinneringen, vanaf het prille begin tot en met de feestelijke opening van het Veerhuis september 2000.

Karin Jurgens

April 2016

Het prille begin

Het hele avontuur begon toen Ineke Zweers, Hieke Koekebakker en Karin Jurgens, alle drie vrijwilliger bij Markant, op een zonnige ochtend de koppen bij elkaar staken om een paar nog vage plannetjes te bespreken. Ineke en Hieke waren als vrijwilligers terminale thuiszorg allebei betrokken bij een jonge man met kanker, die alleen woonde en er erg slecht aan toe was. Zo slecht dat hij eigenlijk niet alleen kon blijven zonder verdere verzorging. Beiden hadden het gevoel dat dat onverantwoord was en durfden nauwelijks bij hem weg te gaan als hun 'dienst' er op zat. Het was duidelijk: er moest eigenlijk een plek zijn waar zwaar zieken als deze jongen, aan wie ze inmiddels behoorlijk gehecht waren, in een huiselijke omgeving door vrijwilligers moesten kunnen worden verzorgd...

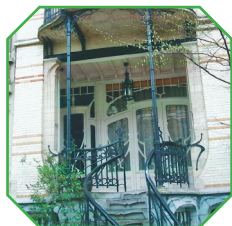

Initiatiefneemsters: Hieke, Ineke en Karin

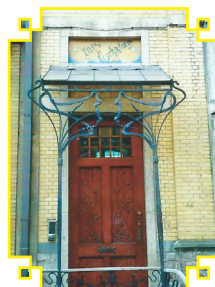
Karin liep met vergelijkbare gedachten rond. Zij was jarenlang secretaris geweest bij de Nederlandse Hospice Beweging (NHB), die zich sterk maakte voor informele, kleinschalige opvang voor mensen die op korte termijn zouden sterven en om welke reden dan ook niet thuis verzorgd konden worden. Bij de NHB noemden ze dat 'Bijna Thuis Huizen' ter onderscheiding van de grotere, meer geprofessionaliseerde hospices, zoals Kuria op het Valeriusplein. Er was al een Bijna Thuis Huis in Nieuwkoop en een in Haarlem, en nu moest er dus een komen in Amsterdam.

De eerste stap

Plannetjes moeten altijd rijpen dus duurde het een tijdje voordat de eerste concrete stap werd gezet. Het beslissende duwtje kwam met een telefoontje van Piet Barkema, gepensioneerd neuroloog en een vroom man met een uitgebreid kerkelijk netwerk.

Piet's vrouw was niet zo lang geleden overleden in het Bijna Thuis Huis in Haarlem en hij was zo getroffen door de liefdevolle verzorging en de informele sfeer daar dat hij zijn bewondering deelde met ieder die het horen wilde. Een vriendin van de kerk werd door zijn enthousiasme aangestoken en bood geld om in Amsterdam iets dergelijks van de grond te tillen. Via Haarlem werd hij naar Karin verwezen, en daarover ging dus dat telefoontje. We werden helemaal euforisch en zagen het huis in onze verbeelding al in volle glorie verrijzen!

Tenslotte bleek het om 10.000 gulden te gaan, niet genoeg dus voor een huis, maar de voordeur hadden we toch al mooi binnen! Dus moest er een organisatie komen met bankrekening waarop het bedrag kon worden gestort, en zo ging het balletje werkelijk rollen...

*Het werd helaas niet de
voordeur van onze dromen*

Piet Barkema
de man van 10.000 gld

Eerst werd een werkgroepje gevormd, met Piet Barkema als voorzitter en Karin als secretaris. Dat moet rond 1995 geweest zijn. We zochten in onze kennissenkring potentiële kandidaten voor wat straks een echt bestuur moest worden en we prezen ons gelukkig met Wim le Rûtte (jurist), Jaap Doolaard (Hoofd Geestelijke Verzorging in het VU ziekenhuis) en Hans Balhuizen, die bereid was de zware taak van penningmeester op zich te nemen.

Piet Barkema wilde graag blijven meedenken, maar droeg de voorzittershamer na een poosje liever over, en wel aan Frans Weisz, gepensioneerd huisarts in Amsterdam, met altijd al grote belangstelling voor terminale zorg, en bovendien in het 'bezit' van een uitgebreid netwerk. We hadden het niet beter kunnen treffen!

Frans Weisz, voorzitter

Links: Hans Balhuizen, penningmeester

Boven: Jaap Doolaard en Wim le Rûtte,
bestuursleden

Wikken en wegen

De eerste maanden waren we vooral bezig een helder beeld te krijgen van wat ons nu eigenlijk voor ogen stond. De gedachten daarover moesten binnen de werkgroep nog uitkristalliseren. Moest het werkelijk zo kleinschalig? Was het niet efficiënter, en makkelijker gefinancierd te krijgen, als we een soort tweede Kuria zouden worden, met minstens tien bedden en eigen verpleegkundigen in dienst? We zouden dan ook minder afhankelijk zijn van vrijwilligers.

Bovendien speelde op dat moment landelijk de discussie of terminale patiënten wel aan de zorg van vrijwilligers konden worden toevertrouwd. De meeste huisartsen vonden van wel, maar een paar specialisten (die hoog van de toren bliezen, en wier stem in de medische wereld nu eenmaal zwaarder weegt...) vonden dat volstrekt onverantwoord. Het Ministerie neigde naar hun visie over te hellen.

Maar de drie initiatiefneemsters van de werkgroep waren vast besloten: het moest een klein, gewoon en gezellig huis worden, en anders hoefde het voor hen niet. We hadden ook geluk dat Els Borst, met wie Karin in

de jaren daarvoor samengewerkt had, in die periode minister van Volksgezondheid was; zij was altijd bereid te luisteren en bleek uiteindelijk juist gecharmeerd van de eenvoudige, pretentieloze opzet. Ze zegde zelfs toe haar best te doen nieuwe initiatieven vanuit het ministerie financieel te ondersteunen; wat later, zij

het mondjesmaat, ook gebeurd is. Maar haar morele steun was in die tijd van onzekerheid voor de Bijna Thuis Huizen (i.o.) van grote waarde! Inmiddels (april 2016) telt ons land 89 Bijna Thuis Huizen, met nog drie in oprichting!

De Stichting Hospice Amsterdam

Op 6 februari 1998 werd de Stichting Hospice Amsterdam opgericht en transformeerden we dus van werkgroep naar formeel bestuur. Ineke en Hieke kozen er voor geen deel uit te maken van het bestuur, maar ze woonden alle vergaderingen bij als onmisbare 'deskundigen' wat de werkvloer betreft. De naam 'Hospice Amsterdam' werd gekozen om in de toekomst de ruimte te hebben om meer dan één kleinschalig hospice op te richten, mocht daar later behoefte aan bestaan. Maar voorlopig hadden we onze handen vol aan alles wat er voor dit eerste huis geregeld moest worden: het helder krijgen waar de locatie aan zou moeten voldoen (nette rustige buurt, geen langs rijdend zwaar verkeer; toegankelijk, tuin, etc.) het zoeken van die locatie, het werven van de nodige fondsen, etc...

De goede plek hadden we vrij snel: Woningbouwvereniging Het Oosten (nu Stadgenoten geheten) kwam met het pand in de Vincent van Goghstraat op de proppen, aan de rand van de Pijp. Op dat moment was het in gebruik van de Federatie van Woningbouwverenigingen in Amsterdam. Dat kantoor zou binnenkort verhuizen en Het Oosten zag in ons rustige en betrouwbare huurders. Bovendien was onze verbindingsman, Piet Versluis, meteen helemaal weg van het idee van een kleinschalig hospice; hij werd de onvermoeibare voorvechter van het project en loodste ons door een flink aantal 'beren op de weg'.

Een van die beren betrof het verzet uit de directe omgeving. Zodra de buurt er lucht van kreeg dat in het pand een hospice zou worden gevestigd, waar terminaal zieke mensen zouden sterven, brak de pleuris uit. Bij de slagerij in de van Hilligaertstraat lag een lijst, waarop tegenstanders van het project hun proteststem konden deponeren. (Dezelfde slagerij, overigens, die toen we eenmaal open waren wekelijks voor een habbekrats vleesresten gaf om bouillon van te trekken voor de bewoners...)

Piet Versluis, onze
onvermoeibare
contactpersoon bij
Het Oosten

Er waren heel wat tegenstemmers. Angst en onbekendheid voerden de boventoon en er werd, ondanks de voorlichtingsbijeenkomsten, een proces tegen ons gevoerd; en een tweede in het vooruitzicht gesteld. In die omstandigheden durfde Het Oosten het niet aan op korte termijn aan de noodzakelijke verbouwing te beginnen. Dus werden twee anti-kraak-wachten in het pand ondergebracht, die het overigens zeer naar hun zin hadden en stiekem hoopten dat de hele procedure nog een poos mocht duren! Maar Het Oosten had om ons te helpen een paar goede advocaten ingehuurd en we wonnen beide processen dan ook makkelijk. Zo makkelijk dat de ‘tegenstanders’ er van afzagen ook nog in beroep te gaan bij de Raad van State. (Dat laatste had jaren uitstel noodzakelijk gemaakt!). Nu had het hele oponthoud 6 maanden geduurd, en konden we serieus gaan beginnen met de verbouwing. Maar we keken een dag later wel verschrikt op toen, na alle rumoer, in de voortuin een groot bord stond met daarop in kanjers van letters: **ONRUST**. Het bleek de naam te zijn van de, overigens onverstoorbare, aannemer.

De financiering

Het hebben van een mooi idee is één ding (en al heel wat), maar voor de realisering is wel geld nodig. En dat hadden we niet, afgezien dan van die eerste 10.000 gulden. Er zijn heel wat fondsen aangeschreven en bezoeken afgelegd, maar erg vlotten wilde de wervingsactie niet. Wel waren de nodige fondsen en instanties bereid geld te geven voor aantrekkelijke, in het oog springende onderdelen, die voor de eigen achterban goed te verdedigen waren. Zoals de keuken. Daar hadden we er wel vier van kunnen krijgen (het werd het Schipholfonds) of de bedden (het OLVG). Maar voor de meer algemene kosten, zoals de exploitatie, wilde in eerste instantie niemand opdraaien omdat de 'statuten zulks zouden verhinderen'. Dat deel van de voorbereidingen heeft heel wat slapeloze nachten gekost. Maar we leerden ook praten als Brugman en wisten een aantal fondsen te overtuigen dat we met louter geoormerkte toezeggingen geen stap verder kwamen. Dat hielp! Ik herinner me de opluchting toen de meelevende voorzitter van een onbekend fonds (dat willen ze ook zo houden) na ons gloedvolle betoog (met zweet in de handjes!) zei: "ik begrijp het; jullie hebben spek op de botten nodig" en zomaar 2 ton in het vooruitzicht stelde. Ik had de man kunnen omhelzen!

En zoals dat gaat: als één schaap over de dam is volgen er meer. Niet lang daarna waren we zeker dat we de eerste twee jaar konden overbruggen. Dat was waarachtig een zorg minder!

**ZORGEN MOET JE
DOEN**

NIET MAKEN

Loesje

Het Veerhuis

Nu zoveel activiteiten op de rol stonden moesten we toch eens nadenken over een naam voor ons hospice. Temeer omdat je geen huis voor stervenden kunt oprichten in De Pijp zonder het risico te lopen dat creatieve Amsterdammers daar toepasselijke, maar hoogst onbruikbare namen voor zouden verzinnen!

We brainstormden dapper, maar kwamen er niet uit. Misschien zou een logo ons inspireren. Jaap Doolaard kende wel iemand bij de grafische afdeling van de VU, die vast wel iets moois kon bedenken. En zo belandde enige tijd later het ontwerp van een licht, dwarrelend veertje op Karin's bureau, juist toen zij de laatste hand legde aan de vergaderstukken voor de komende vergadering.

De enveloppen (niks digitaal!) waren nog niet dicht, dus snel gekopieerd kon het veertje nog net mee. In de gauwigheid krabbelde ze er nog bij 'werknaam Veerhuis', zonder verder ergens over na te denken.

Aanvankelijk was het enthousiasme voor de naam in het bestuur niet groot en probeerden we nog allerlei alternatieven uit. Maar allengs drong de dubbele betekenis van het woord tot ons door en besloten we dat geen andere naam daar aan kon tippen. Het werd dus Hospice Veerhuis, met het lichtblauwe veertje als logo.

Inmiddels is het mooie veertje ingewisseld voor een meer kleurrijk exemplaar...

Aan de slag!

Intern voelden we al snel de 'streng hand' van de nieuwe voorzitter. Elke vergadering moest zeer grondig worden voorbereid. Frans zelf schreef de nodige 'denkwerkjes' ter ondersteuning van de discussie en ter voorbereiding van een zorgvuldige besluitvorming.

Om een voorbeeld te noemen: in een van de eerste vergaderingen werd een stuk van zijn hand besproken over de verantwoordelijkheden van het Veerhuis.

De ondertekening van het huurcontract

Uitgangspunt: ons hospice is niet 'thuis', maar 'bijna thuis'.

Welke verantwoordelijkheden brengt dat woordje 'bijna' in de praktijk eigenlijk mee? En aan welke eisen zouden we uit dien hoofde moeten voldoen? Met deze vraag liep Frans de verschillende deelgebieden langs: de huisvesting, veiligheid, het bewaren van gegevens/ geheimhouding, de verzorging en verpleging en als laatste deelgebied de medische zorg. Het stuk besloeg bijna zeven klein getikte pagina's en leidde tot lange lijsten van aandachtspunten en voorwaarden. Als je nu leest aan welke eisen toekomstige coördinatoren en vrijwilligers zouden moeten voldoen begrijp je niet dat nog iemand zich voor deze functies heeft

durven opgeven! Maar al dit grondwerk was buitengewoon waardevol en kan nu nog als leidraad dienen voor beschouwingen over alle genoemde onderwerpen!

Deze verregaande precisie van de voorzitter vormde een mooi tegenwicht tegen de meer 'happy go lucky' benadering van de secretaris, en samen vormden zij een ijzersterk team!

Het interieur

De verbouwing van het pand

Het pand in de Vincent van Goghstraat moest wel ingrijpend worden verbouwd om het voor ons doel geschikt te maken. Bouwtekeningen in alle soorten en maten passeerden de revue. Iedereen had zo zijn wensen, en veel geld was er niet. Het werd dus zeer creatief passen en meten! En dat alles onder het waakzame oog van onze penningmeester Balhuizen, die het contact met de aannemer, de Firma Onrust, en de begeleiding van de werkzaamheden op zich nam. Voorwaar geen sinecure! Er is wel eens een verkeerde deur geplaatst (en dus gevloekt), en een verkeerd stukje muur gesloopt, maar al bij al is de verbouwing bijzonder soepel verlopen. Dat lag zeker mede aan de flexibiliteit en de toewijding van de aannemer en de bouwlieden, alsook van de betrokken werknemers van Het Oosten, die er een eer in stelden aan dit ook in hun ogen mooie project een steentje bij te dragen!

Het resultaat mocht er zijn. Een ruime zitkamer met openslaande deuren naar de tuin. Daarnaast de grote, gezellige keuken, die de centrale plek in het huis moest worden. Een ruime badkamer met een indrukwekkend groot bad, een aparte douche en toilet; een tweede douchecel met toilet, een logeerkamer en een 'overdrachtsruimte' voor de vrijwilligers.

De drie bewonerskamers, uitkijkend op de achtertuin, waren aan de kleine kant, maar die aan de voorkant (4x4m) noemden we onze 'prijskamer'! (alles is betrekkelijk: na de grote verbouwing in 2011 werd dat 'de kleine kamer'...) Degenen die er het meest bij inschoten waren de twee (op dat moment nog toekomstige) coördinatoren, die met een piepklein kantoortje genoegen moesten nemen. Het was onmiskenbaar te klein, zeker omdat ook het overleg met huisartsen en verpleegkundigen zich daar zou moeten afspelen, maar eenmaal in gebruik bleek het ook een buitengewoon gezellig en sfeerbepalend trefpunt midden in het huis!

Hectische tijden

Het waren drukke tijden met intensieve vergaderingen. Vooral voor Hans Balhuizen, die ook nog de financiën in de gaten moest houden en de verbouwing in goede banen moest leiden, was de opgave zwaar. Hij gooide zich er met zijn volle lengte (2 meter!) in en bleef, afgezien van een welgemikte donderpreek op z'n tijd, de zaken opgewekt in de teugels houden. Wij keken er met ontzag naar, en zeker ook met dankbaarheid! Toen de klus eenmaal geklaard was hield Hans het wel voor gezien en droeg hij de verantwoordelijkheden graag over aan een nieuwe penningmeester. Dat werd Ren Sluis.

De voorbereidingen gingen verder. Er kwam een Comité van Aanbeveling met vertrouwen wekkende namen om het Veerhuis vanaf de start het nodige aanzien en gewicht te geven. Er werd zelfs voorzien in een klachtencommissie van onafhankelijke derden, maar daarop is (nog) nooit een beroep gedaan.

Intussen stonden ook landelijk de ontwikkelingen niet stil.

De Nederlandse Hospice Beweging, bakermat van de Bijna Thuis Huizen, was begin 2001 opgegaan in de landelijke koepel VPTZ, de Vereniging Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg.

Langzamerhand moesten we ook in onze eigen kleine kring nadenken over ieders rol, zodra het Veerhuis daadwerkelijk zou gaan draaien. Wim en Karin hadden al aangegeven dat zij beiden in de toekomst tevens als zorgvrijwilliger werkzaam wilden zijn. Die figuur was niet voor iedereen meteen vanzelfsprekend: was het wel verstandig die zo verschillende functies te combineren? Een andere vraag was of we voor de functie van coördinator een open sollicitatie moesten doen uitgaan of uit eigen gelederen konden kiezen. Voorzitter Weisz zette, zoals we van hem gewend waren, de voor- en nadelen van beide vraagstukken minutieus op een rij om de besluitvorming zuiver te houden. Met als resultaat: het bestuur sprak het volste vertrouwen uit in Ineke en Hieke als toekomstige coördinatoren en verzocht hen te solliciteren.

Wat de dubbelfunctie van Wim en Karin betreft: die gaven aan zo nodig hun plaats in het bestuur op te geven. Dat vond men toch een te grote aderlating en dus traden beiden, met behoud van hun bestuursfunctie, toe tot het al geleidelijk aanzwellende groepje vrijwilligers.

Achteraf gezien een goede beslissing, want juist in de beginperiode moet de afstand tussen bestuur en de 'werkvloer' zo klein mogelijk worden gehouden.

De inrichting van het pand

Toen braken gouden tijden aan voor Ineke, Hieke en Karin! Ze kregen min of meer de vrije hand in de aankleding en inrichting van het Veerhuis. Het moest allemaal met een beperkt budget, dat wel, maar we werden er alleen maar inventief van. De meubels vonden we voor een belangrijk deel in een reusachtige hangar, volgestouwd met 'antiek', voornamelijk uit Hongarije. We konden er ons hart ophalen! Toen het spul (waar, toegegeven, nog wel het een en ander aan moest worden opgeknapt) in een grote vrachtwagen werd afgeleverd stond Klaas, de zojuist aangetreden klus-vrijwilliger, samen met twee bouwvakkers voor het raam.

Klaas Groeneveld
onze onvolprezen klussenman

De bouwvakkers wezen veelbetekenend naar hun voorhoofd, en Klaas dreigde er onmiddellijk de brui aan te geven: 'aan zulke rotzooi maakte hij zijn vingers niet vuil!' Met veel moeite konden we hem op de valreep overtuigen dat wij zouden zorgen voor 'de rotzooi' en hij zich zou kunnen ontfermen over al het mooist wat ongetwijfeld nog van Ikea of elders zou worden aangeschaft... Gelukkig maar, want Klaas bleek superhandig, flexibel en eindeloos toegewijd aan het Veerhuis en zijn bewoners. Tot 2013 maakte hij alles recht wat krom was!

Zoals gezegd hadden zich zoetjesaan al een aantal vrijwilligers gemeld om hand- en spandiensten te verrichten. Die waren er genoeg! Er werd geschuurd en geschilderd dat het een lieve lust was, en het resultaat was verbluffend. Heel wat kleinere spullen (wasrek, vazen, krukjes, lampen, bijzettafeltje) plukten we bij het komen of gaan gewoon van de straat. Als je oog er eenmaal naar staat zie je altijd wel wat bruikbaars en we werden steeds behendiger op de fiets!

Het opknappen van het 'antiek'

Ineke kent haar plaats

De bedden

Een verhaal apart vormen de bedden. Die kregen we, op voorspraak van bestuurslid Piet Barkema, helemaal gratis van het OLVG. Het waren solide, verstelbare bedden en bovendien nog vrij nieuw ook! We waren er heel blij mee. Maar het waren ook hele gevaarten en toen ze werden gebracht bleven ze steken in de smalle gang...

Gelukkig was Klaas voor geen gat te vangen, en met vereende krachten werden de bedden op hun kant gelegd en op dekens en stukken karton voetje voor voetje voorzichtig door de gang geschoven. Om ze in de kamers te krijgen moest hier en daar nog wel een deur uit zijn voegen worden gelicht, maar na een paar uur stond alles waarachtig op de aangewezen plek.

Ze kunnen maar nèt door de gang!

Te zwaar voor het kiezelpad!

De eerste jaren hebben we veel plezier gehad van de bedden, maar al bij al bleken ze toch een beetje te log en te ingewikkeld in het gebruik. Uiteindelijk, toen het Veerhuis door een gulle gever lichtere houten bedden kon aanschaffen, hebben de oude een dankbare bestemming gevonden in de ziekenboeg van een instelling, ergens buiten Amsterdam.

De tuin

Een van de belangrijke pluspunten van het pand in de Vincent van Goghstraat was (is) de ruime rondlopende tuin langs de hele achter- en zijkant. Met veel zon, maar ook met voldoende comfortabele schaduwplekken.

Voor we daar ten volle van konden genieten moest er wel het nodige gebeuren. Met de tuin was eigenlijk niks te beginnen als niet eerst een

meters lange heg, die ook nog eens minstens anderhalve meter breed was en navenant diepe wortels bezat, uit de weg geruimd was. We begonnen er dapper aan, maar moesten al snel de hulp van professionals met zwaar geschut inroepen.

Toen dat eenmaal gebeurd was konden verder de vrijwilligers aan de slag. Ellen van Genet, die als afstudeerwerkstuk voor haar examen

tuinarchitectuur een mooi ontwerp had gemaakt, had de leiding over het enthousiaste clubje. Centraal in het plan stonden drie verhoogde ommuurde bloembakken van ca 3x4 meter, zodat de bewoners ook vanuit hun bed zicht zouden hebben op een weelderige bloemenzee. Het duurde een paar jaar voordat dat laatste helemaal het geval was, maar dan had je ook wat!

Een tweede megaklus betrof het aanleggen van een mooi egaal terras, en paden die ook voor rolstoelen en de meer wankelen ter been veilig en toegankelijk zouden zijn. Ook dat bleek werk voor professionals, maar de ondergrond konden we in eerste aanleg zelf aanbrengen.

De chauffeur van de vrachtwagen met zand kon de tuin niet in en stortte zijn lading doodleuk in de Van Hilligaertstraat op de stoep, achter de poort van de garage. Met de nodige geleende kruiwagens en hulp van sterke buurtgenoten lukte het de hele berg zand op tijd weg te werken, en kon de dreiging van een bekeuring net worden afgewend.

Bovenbuurjongetje Daan helpt mee

De verhoogde bloembakken

De poort

Het prieeltje

Een parochie in de omgeving was vol bewondering voor onze plannen en vroeg of ze iets konden bijdragen. Verheugd en dankbaar vroegen we om een tuinhuisje.

De stemming sloeg evenwel aardig om toen dit werd afgeleverd (wederom op de stoep in de Hilligaertstraat!) in de vorm van een paar

honderd smalle latten van verschillende lengte, een paar dakpanelen, en een bouwtekening! Met daarbij de instructie dat alle latten minimaal vijf keer (!) in de lak moesten worden gezet (en tussendoor vooral goed drogen!) alvorens te kunnen worden verwerkt. Er zat niks anders op dan al het materiaal in de garage schuin tegen de muur te

zetten, waardoor die garage meteen een paar weken onbruikbaar was voor andere dingen.

We leerden van deze ervaring vooral voortaan beter na te denken over wat we aan gulle gevers moesten vragen! Maar goed, met vereende krachten en vooral de handigheid van Klaas verrees uiteindelijk een fraai achthoekig huisje op een zonnig plekje tegen de schutting.

De enige behoorlijke boom die de tuin rijk was moest er ongelukkigerwijs voor wijken, maar een kniesoor die daar na alle inspanningen nog op lette!

Oefening baart kunst

W e moesten natuurlijk vertrouwd worden met al het materieel voordat we de eerste bewoners zouden ontvangen. Gestuntel paste nu eenmaal niet bij de goede zorg die we voor ogen hadden. Dus werd een avond uitgetrokken om te oefenen met de bedden en de rolstoelen. Dat ging niet direct van een leien dakje en menigeen heeft de avond met lichte kneuzingen moeten bekopen. De veiligste rol was die van patient en daar waren dan ook altijd gegadigden voor. Al bij al werd het een spannende, vrolijke en licht chaotische bedoening.

Maar gelukkig was er één die duidelijke leiderschapskwaliteiten etaleerde en waar nodig de orde herstelde. Zo liep Hieke vast vooruit op haar toekomstige functie als coördinator.

Hieke oefent haar leiderschapskwaliteiten

De feestelijke opening

En toen kwam de grote dag. Het werden er zelfs twee: een bijeenkomst voor de buurtbewoners en de volgende dag een voor genodigden. Voor al die mensen dus, die van dichtbij of van verre hebben meegeleefd met de wording van het Veerhuis. Onze genereuze huisbaas liet zich van zijn beste kant zien, zodat niemand tekort kwam (om het zacht uit te drukken!).

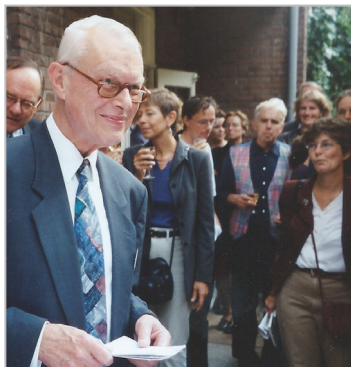
Initiatiefnemer Piet Barkema

Wij hadden ook ons best gedaan: alles zag er opgeruimd en smetteloos uit. Dat op meerdere plaatsen oneffenheden behendig waren weggewerkt was voor een onge oefend oog niet te zien, en het regende dus complimenten. En bloemen, heel veel bloemen. Sommige schenkers hadden kennelijk niet goed raad geweten met de vraag wat voor soort bloemen passend zijn voor een hospice. Met gevolg dat er prachtige rouwboeketten tussen lagen..

De buurtbewoners waren in de loop der tijd vertrouwd geraakt met de gedachte dat er een hospice in hun midden zou komen. Iedereen had een persoonlijke uitnodiging voor de opening in de bus gekregen, en de opkomst was dan ook verrassend groot. En heel hartelijk. Alle leeftijden waren vertegenwoordigd, ook de kleine voetballertjes die het pleintje tot hun oefenterrein rekenden. En die, wel fanatiek maar nog niet zo bedreven, de bal vaak gevaarlijk onze richting op traptten. Overigens echt per ongeluk, want sinds we verteld hadden dat achter het grote raam zieke mensen zouden komen te liggen, probeerden ze oprecht koers te

houden. En nu konden ze met eigen ogen (en volle mond) zien waarom ze daar vooral mee door moesten gaan!

Warme speech van de voorzitter

De tweede dag verliep minder informeel dan de eerste, zij het niet minder hartverwarmend. Mooie toespraken, eerst van voorzitter Frans Weisz, die de inspiratie achter het Veerhuis vanuit de grond van zijn hart onder woorden wist te brengen. En ook van Piet Versluis, die als contactpersoon van de Woningbouwvereniging van meet af aan onze idealen deelde en zich ontpopte als

een onmisbare steun en toeverlaat.

De feitelijke openingshandeling, de onthulling van het logo, was toevertrouwd aan Erik Jurgens, een van de leden van het Comité van Aanbeveling. Hij parafraseerde in zijn speech de beroemde woorden van Ghandi:

Moment suprême: Erik Jurgens onthult het logo

“ *Je herkent de beschaving van een land aan de mate waarin die zorg draagt voor de zwakken.*

En zo is het maar net. Alhoewel we in de jaren er na vaak met bewondering zagen hoeveel kracht er in onze ‘zwakken’ schuilde!

Aan het eind van de lange dag waren we moe en voldaan, en ook opgelucht dat alles goed verlopen was. Pas de volgende dag merkten we dat een van de draagbare telefoons (een volstrekte nieuwigheid in die tijd!) uit zijn voetstuk was gelicht. Die is helaas, hoewel onbruikbaar voor de nieuwe eigenaar, nooit terug gebracht. Die kleine tegenslag namen we echter voor lief, als zijnde óók een onderdeel van onze beschaving, en we maakten ons vol goede moed klaar voor het eigenlijke werk waar alles om begonnen was: de zorg voor onze bewoners.

'Bijna Thuis Huis' opent zijn deuren aan de Vincent van Goghstraat

Hospice Veerhuis biedt terminaal zieken de kans om in een huiselijke sfeer te sterven

OUD ZUID – Vincent van Goghstraat 1-3. Op het oog een gewoon woonhuis in de Amsterdamse Pijp, ware het niet dat op dit adres Hospice Veerhuis is gevestigd, een gastvrij huis voor mensen die spoedig zullen sterven. Terminaal zieken kunnen er hun laatste dagen op een zo prettig mogelijke manier doorbrengen. Afgelopen vrijdag opende het hospice voor het eerst zijn deuren.

De meeste mensen sterven het liefst thuis, in hun eigen omgeving, omringd door hun dierbaren. Helaas is dit niet voor iedereen weggelegd. Het komt vaak genoeg voor dat familieleden de verzorging die een patiënt nodig heeft, niet langer op zich kunnen nemen. In dit soort gevallen biedt Hospice Veerhuis uitkomst.

Het huis heeft plaats voor vier personen. De gasten krijgen een eigen kamer en kunnen gebruikmaken van de gezamenlijke woonkamer en keuken. Er is de afgelopen weken hard gewerkt om het huis écht de sfeer van thuis mee te geven.

De keuken is voorzien van gloednieuwe inbouwapparatuur. Aan de gezellige ronde tafel kunnen de bewoners met elkaar of met vrienden of familieleden een hapje eten of een kopje koffie drinken. De huiskamer wordt gedomineerd door een knusse bank, waarin je lekker kunt wegkruipen met een boek of naar de televisie kijken.

Bijna Thuis Huis

De slaapkamers mogen de gasten zelf gezellig maken. Bedden en kasten staan er al. De bewoners kunnen de ka-

mers verder 'aankleden' met hun eigen foto's en schilderijtjes of een meubelstuk van thuis waar ze erg aan gehecht zijn. Omdat er zo veel nadruk wordt gelegd op het creëren van een huiselijke sfeer, wordt een hospice van dit type ook wel 'Bijna Thuis Huis' genoemd.

Karin Jurgens, Ineke Zweers en Hieke Koekebakker zijn alledrie als coördinator verbonden aan Hospice Veerhuis. Met z'n drieën sturen zij een team van vrijwilligers aan dat de zorg voor de gasten op zich neemt. Puur intermenselijk contact staat hierbij voorop. Ineke: „Het is de bedoeling dat onze gasten hier hun laatste dagen op hun eigen manier kunnen doorbrengen. De een heeft misschien behoefte om dat helemaal alleen in stilte te doen, terwijl een ander juist graag over zijn gevoelens wil praten.”

Karin Jurgens, Hieke Koekebakker en Ineke Zweers sturen samen een team van vrijwilligers aan.

Foto: Jaap Wals

Door de kleinschaligheid komt niet iedereen in aanmerking voor het hospice. „Het huis is bedoeld voor

mensen die in Amsterdam of omgeving wonen, nog slechts een korte tijd te leven hebben, geen gecompliceerde medische zorg nodig hebben en die in eigen kring niet voldoende verzorging kunnen krijgen”, legt Karin uit. „De mensen kunnen zelf aangeven of ze voor het hospice in aanmerking willen komen, maar ook familieleden, de huisarts of de thuiszorg kunnen een aanvraag doen. De coördinatoren bepalen vervolgens in overleg met de betrokkenen of opname mogelijk is.”

Hospice Veerhuis is niet zonder slag of stoot tot stand gekomen. „Het heeft heel wat voeten in de aarde gehad”, merkt Karin op. „Het was niet zo eenvoudig om een ge-

schikte locatie te vinden. Aanvankelijk waren de bewoners van de Vincent van Goghstraat niet zo blij met het idee dat er een hospice bij hen in de buurt zou komen. Maar gelukkig zijn de gemeederen nu weer een beetje tot rust gekomen.”

Verder was het ook niet eenvoudig om de financiering van het Bijna Thuis Huis rond te krijgen. De bewoners betalen een bijdrage naar draagkracht. Daarnaast krijgt het hospice geldelijke steun via legaten, giften, particuliere fondsen en plaatselijke acties. Ook donateurs zijn natuurlijk van harte welkom, net als vrijwilligers. Wie belangstelling heeft, kan contact opnemen met een van de coördinatoren: 671 36 81.